

Parc Agrari del Baix Llobregat

i Fitxa

Any de creació del consorci: 1998
Any d'aprovació del Pla de gestió i desenvolupament: 2002
Any d'aprovació del Pla especial: 2004 (modificat el 2015)
Superfície protegida: 3.496,02 ha

Centre d'Informació i Gestió. Masia de Can Comas. Camí de la Ribera, s/n. El Prat de Llobregat. Tel. 933 788 190. Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 hores.

Can Comas és el Centre d'Informació i Gestió del Parc, una masia situada al centre d'aquest espai productiu. Acull exposicions temporals i, a més a més, es pot visitar un arborètum, una col·lecció amb diverses varietats tradicionals d'arbres fruiters.

20

Fitxa tècnica

Itinerari circular que ens permet veure la realitat d'una regió que contribueix a preservar la biodiversitat, tot mantenint l'activitat agrària i els ecosistemes fluvials.

Comarca: Baix Llobregat

Distància: 7,6 km

Durada: 2 h

Altitud mínima: 2 m

Altitud màxima: 11 m

Desnivell acumulat: 15 m

Dificultat: Baixa

Època: Tot l'any

Punt d'inici: Pont per a vianants de Cornellà de Llobregat.

El millor sistema per accedir al Parc és el transport públic. Podem arribar-hi amb la Renfe (Cornellà), el metro (Cornellà Centre) o bé amb els FGC (Cornellà Riera). El punt d'inici de l'itinerari és a 1.290 metres de les estacions de metro i Renfe, i a 530 de l'estació dels FGC.

Centre d'Informació i Gestió

Masia de Can Comas
Camí de la Ribera, s/n
08820 El Prat de Llobregat
Tel. 933 788 190

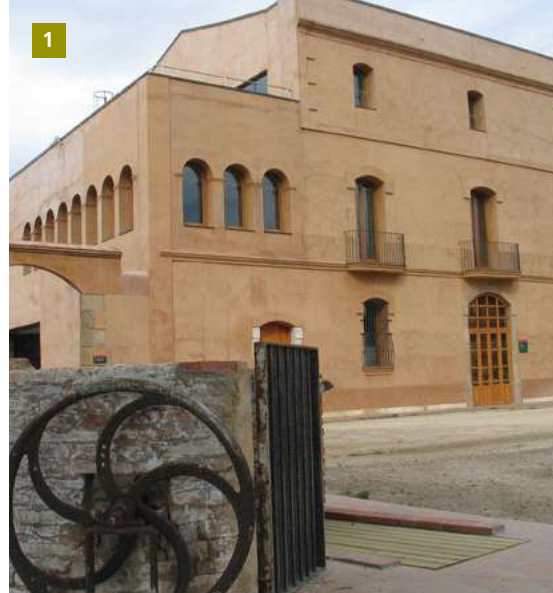
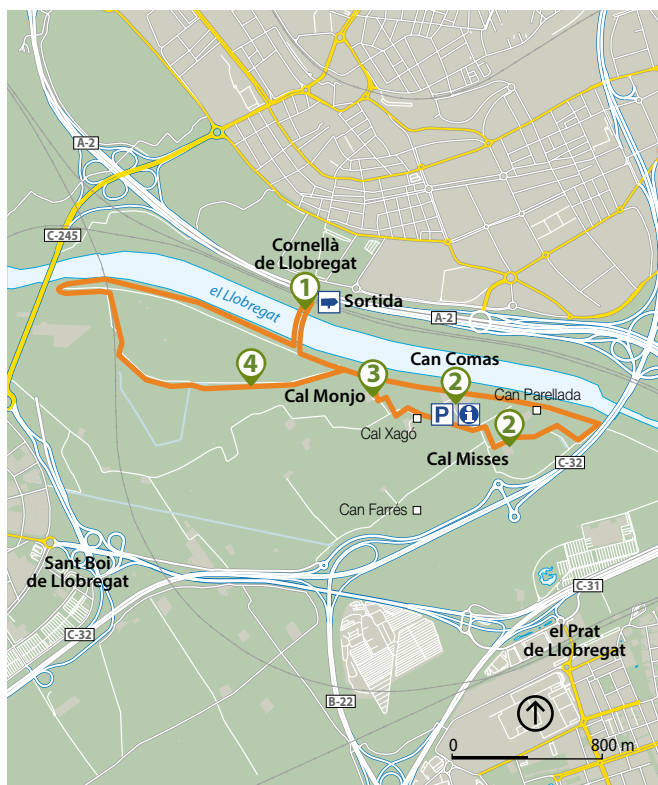
Horari: de dilluns a divendres, de 9 a 14 h.

parcagrari@diba.cat

<http://parcs.diba.cat/web/baixllobregat>

Can Comas La pedra del pas de barca

Al llarg d'aquest itinerari circular recorrerem un paisatge que integra zones agrícoles i l'espai fluvial del riu Llobregat. Travessarem el riu Llobregat i descobrirem les seves terres fèrtils i el seu patrimoni arquitectònic, tot passant per la masia de Can Comas, el Centre d'Informació i Gestió del Consorci del Parc Agrari del Baix Llobregat.

1. Seguint el Llobregat

El punt de partida d'aquest recorregut és al municipi de Cornellà de Llobregat, on hem de travessar el pont sobre el riu Llobregat fins a trobar el camí que segueix el curs del riu, on hem de girar a l'esquerra. Avancem pel sender de terra senyalitzat, bastant freqüentat per ciclistes i caminants, que transcorre per un pla elevat al costat del Llobregat, vorejant-lo.

2. La masia de Cal Misses

Una vegada haguem arribat al pont de l'autopista C-32, hem de girar cap a la dreta i començarem a endinsar-nos en una zona agrícola a través de l'anomenat camí de la Ribera. Deixem a la dreta un sender que condueix fins a Can Parellada i, una mica més endavant, al costat contrari, trobem la masia de Cal Misses, que va ser construïda durant la primera meitat del segle XIX i posteriorment restaurada els anys 1886 i 2005. La casa correspon a la tipologia de masies de crugies adossades.

Continuem pel camí de la Ribera i, a mesura que anem avançant, deixem a l'esquerra el camí de Can Farrés. A continuació girem cap a l'esquerra i de seguida ens

1. Masia de Can Comas
2. Conreus d'enciams

hem de desviar a mà dreta per tal de visitar Can Comas.

2. Masia Can Comas

Can Comas és la masia on hi ha el Centre d'Informació i Gestió del Consorci Agrari del Baix Llobregat, és a dir, els serveis administratius del Parc. L'edifici va ser totalment restaurat durant els anys 2003 i 2004, tot i que conserva diversos elements arquitectònics d'interès, com per exemple la galeria amb arcs de mig punt que hi ha al primer pis; el cobert agrícola, que acull diverses exposicions temporals, o el safareig. Si ens apropem al cobert, podrem veure una pedra amb una barca esculpida; antigament es trobava a Sant Boi de Llobregat i marcava el punt per on es podia travessar el riu.

3. Cal Monjo

Tornem enrere i reprenem el camí que seguíem abans d'aturar-nos, el de la Ribera, fins que trobem Cal Xagó a l'esquerra, una altra masia vinculada als usos agrícoles del territori. Quan arribem a la bifurcació següent, agafem el camí de la dreta i, al

cap de molt poca estona, topem amb Cal Monjo, una de les masies més antigues i amb més història de tot el Prat de Llobregat, tal com demostra la inscripció que es va trobar sobre el llindar de la porta principal: «Iusephys Rumeus. Me fecit. 1670».

Hem de passar entre Cal Monjo i el cobert amb bestiar i seguir pel camí de la Ribera fins a arribar al camí del Sorral, on girem a l'esquerra per enllaçar amb l'anomenat camí de la Bomba, un camí agrícola estret i elevat, que antigament servia per protegir-se de les crescudes del riu quan plovia

molt. Des d'aquí podem percebre com n'és de complicat el fet de conservar una zona de conreus com aquesta a causa de la proximitat de la ciutat. Cal mantenir i potenciar aquest espai agrari on es cultiva, entre altres hortalisses, l'apreciada carxofa Prat i una gran quantitat d'arbres fruiters, com pruneres o pomes.

4. Camí de tornada

Estem caminant per un tram que ja coneixem perquè coincideix amb l'itinerari que hem recorregut a l'anada; avancem uns 1.400 metres pel camí de la Bomba fins

La pedra del pas de barca

Temps era temps, en Manel i el seu fill Josepet, pagesos de mena, tenien un hort prop de la desembocadura del riu Llobregat. Cada matí, abans que sortís el sol, anaven a collir carxofes, pastanagues i tomàquets, entre altres productes, per vendre'ls a Barcelona, a l'altre costat del riu. Un pont de fusta els permetia travessar-lo i, així, arribar a temps per poder muntar parada al mercat.

Un dia, però, un aiguat va fer créixer el riu i es va endur el pont. En Manel i en Josepet van quedar abatuts, ja que, sense ell, era complicadíssim arribar al mercat per vendre les seves hortalisses. Després de molt rumiar, van decidir que la millor solució era fer un pas de barca. Dit i fet, construïren una gran barcaassa que, guiada per un cable subjectat a un costat i altre del riu, els permetia travessar-lo sense problemes.

La fita que antigament hi havia a Sant Boi per marcar el pas de barca, una pedra gravada amb la inscripció «Barca sem Boi. 1739», es troba avui dia en una columna del porxo de la masia de Can Comas, on hi ha el Centre d'Informació del Parc Agrari. A l'avinguda de Maria Girona de Sant Boi, a la nova passarel·la del riu, se n'ha posat una rèplica.

que arribem al camí de servei del viaducte del Tren d'Alta Velocitat. Abans d'arribar a la carretera C-245 cal que girem a la dreta i passem per sota el viaducte. Seguim pel camí del riu, que ens ha de quedar a mà dreta, fins que trobem indicacions que menen altra

vegada al pont de vianants, el punt on hem començat l'itinerari.

- 3. Cal Misses
- 4. Camps de cultiu de coliflors
- 5. Camp de cultiu prop de Sant Boi

Ho sabies?

- La marca de **Producte FRESC** del Parc Agrari del Baix Llobregat és un distintiu de qualitat, origen i proximitat que identifica les fruites i les verdures que produeixen els pagesos i pageses d'aquest territori. Si en vols gaudir, pots entrar al web www.productefresc.cat, on trobaràs un directori de pagesos i restaurants que treballen amb aquests productes tan bons i saludables.
- Un parc agrari és una àrea econòmica especialitzada, oberta i delimitada, constituïda amb l'objectiu principal de facilitar i preservar l'activitat agrícola malgrat la pressió urbanística, protegir el patrimoni natural del territori i proveir d'aliments les ciutats. Actualment, el **Parc Agrari del Baix Llobregat** és un dels més grans i amb més activitat de tot Catalunya.

